

УДРУЖЕЊЕ МИЛУТИН МИЛАНКОВИЋ, ПЕТНАЕСТ ГОДИНА ПОСЛЕ

СЛАВКО МАКСИМОВИЋ¹, СЛОБОДАН СТОЈАНОВИЋ² и
МИОДРАГ ДИНИЋ³

¹*Председник Удружења Милутин Миланковић, мр метеорологије*
²*Потпредседник Удружења Милутин Миланковић, пуковник у пензији*
³*Уредник новинар, публициста и дизајнер*

Резиме: Удружење Милутин Миланковић је научно стручно удружење, основано с циљем популаризације личности и валоризације научног рада Милутина Миланковића. Приоритетне активности Удружења су прикупљање, обрада и презентација архивске и музејске грађе о животу и научном раду Милутина Миланковића. Овде је приказано првих 15 година рада.

Кључне речи: Удружење Милутин Миланковић, Милутин Миланковић, популаризација науке

Рад у Удружењу се заснива на волонтерском раду чланова и пријатеља Удружења и сарадњи с научним и образовним институцијама, научним радницима и истакнутим ствараоцима из области науке, културе, образовања и привреде, као и спонзорима и донаторима. Активности се планирају и реализују кроз програме рада за одређене периоде. До сада су реализована два програма, а реализација трећег је у току.

Програмом „Милутин Миланковић - Путник кроз васиону и векове“ за период 2007-2010. године су реализоване активности на популаризацији и трајном обележавању лика и дела Милутина Миланковића изградом и приказивањем филмског материјала, издавањем и промоцијама популарних публикација.

Активности у другом дугорочном програму „Миланковић у свом и нашем времену“ за период 2011-2018. су биле усмерене на проучавање историјске и архивске грађе, трајном обележавању лика и дела Милутина Миланковића и реализацији научно-истраживачких програма и пројеката.

У трећем дугорочном програму „Миланковићев повратак у будућност“ у периоду 2019-2024. године, уз наставак активности из претходних периода посебна пажња се посвећује обележавању стогодишњих јубилеја за неколико Миланковићевих делатности (климатске промене, календарска питања)...

УВОД

Србија није светској науци и култури баштинила превише личности које су својим делом задужили цео свет, а не само своју отаџбину. Немамо их толико много да би смо себи дозволили луксуз да их заборавимо или у најмању руку подценимо. Једна од таквих личности је Милутин Миланковић. Члан је велике тројке научне елите нашег народа која је мењала Свет. Уз Теслу и Пупина обезбедио је себи и српском народу почасно место у бескрајној књизи достигнућа људског рода.

Светској науци подарио је теорију о климатским променама и један од најпрецизнијих календара, техници армирани бетон, бројне патенте и грађевинске објекте, а српској литератури дивна књижевна дела којим је читаоце провео кроз васиону и векове и кроз царство наука.

Нажалост, Србија му се није одужила на начин који одговара његовом лику и делу. У Србији до скоро није било спомен обележја, а сада нема музеја, задужбине, истраживачког центра нити сталне изложбене поставке посвећене овом великану.

Очигледно да је овде затајила држава, јер је то била њена обавеза, па су на сцену ступили појединци, ентузијастички, посвећени часној и вредној идеји да се афирмишу његов лик и дело.

Основали су удружење, са циљем да се конкретним акцијама отргне од заборава и осветли његов богат живот, свестран рад и допринос светској науци, као и исказана љубав према отаџбини.

КРАТКА БИОГРАФИЈА МИЛУТИНА МИЛАНКОВИЋА

Милутин Миланковић
28. 05. 1879 – 12. 12. 1958.

Почетак животне приче о Милутину Миланковићу је на славонској равници крај Дунава, у Даљу, месту у околини Осијека где су се његови преци у једној од сеоба Срба доселили у Хабзбуршку монархију. У родном крају (Даљу и Осијеку) завршио је основно образовање. После основног образовања одлази у Беч и наставља школовање на Високој техничкој школи. Студије грађевине успешно је окончао 1902. године, а 1904. године бриљантно брани докторат. Са непуних двадесет шест година промовисан је у доктора техничких наука и постаје први Србин доктор техничких наука.

Иако је у Бечу остварио веома успешну каријеру као грађевински инжењер и проналазач, Миланковић осећа да грађевинска пракса не може бити његова будућност, већ да је наука његов животни циљ. То га је довело у ситуацију да све више размишља о матичној Србији и мирном професорском и научном раду. Ношен дубоком жељом да се бави науком, 1909. године напушта удобан живот, успешан и финансијски веома уносан посао грађевинског инжењера, те долази у Београд за професора на Катедри за примењену математику, где доживљава врхунац свог стваралачког рада.

Иако по образовању грађевински инжењер, по занимању универзитетски професор небеске механике, Милутин Миланковић је веома успешно радио и стварао у различитим научним дисциплинама и областима. Грађевинска механика и грађевинарство, астрономска теорија о климатским променама, реформа календара, научно популарна дела и историја природних наука су области у којима се осликавају Миланковићеве научне мисли.

Високо је позициониран у списку чувених научника света. НАСА га је укључила међу 15 највећих умова свих времена који су се бавили проучавањем планете Земље. Његово капитално дело – *Канон осунчавања Земље и његова примена на проблем ледених доба* сврстано је међу најзначајнија научна дела двадесетог века. Њему у част, кратерима на Месецу и Марсу дато је његово име, а Европска унија за геонауке сматра га оцем модерне климатологије и додељује медаљу са његовим именом за врхунске домете у проучавању промена климе.

1. ОСНИВАЊЕ УДРУЖЕЊА

Удружење Милутин Миланковић је научно стручно удружење, формирано 2007. године. Код Агенције за привредне регистре уписано је у Регистар удружења као струковно удружење и има својство правног лица. Окупља преко 350 чланова од ученика и студената до академика, углавном из делатности којима се бавио Миланковић (геофизичке и техничке науке) али и велики број посленика из хуманистичких делатности (уметника, писаца, филозофа, новинара, филмских радника). Основано је с циљем да промовисањем научног стваралаштва, педагошког, књижевног и инжењерског деловања отргне од заборава и осветли богат живот, свестран рад и допринос светској науци, као и исказану љубав према отаџбини великана српске и светске науке Милутина Миланковића. Приоритетне

активности Удружења су прикупљање, обрада и презентација архивске и музејске грађе о животу и научном раду Милутина Миланковића, климатске промене и календарско питање.

Тежиште рада Удружења је на упознавању јавности, а посебно младих са доприносом Милутина Миланковића светској науци, мотивисању и подржавању младих генерација, који исказују посебну склоност ка научно-истраживачком раду, да опредељеност и преданост науци, као и љубав према отаџбини, нађу у делима и личности великог научника.

У време, када се група поштовалаца Милутина Миланковића одлучила да започне активности на оснивању Удружења и афирмацији његовог лика и дела, великан српске и светске науке био је у српском народу запостављен и скоро заборављен. Због тога су овом циљу приступили веома опрезно и систематично. Били су свесни да их чека дуг и неизванан пут. Међутим, били су пуни наде и вере да српски народ не сме себи дозволити луксуз да заборави личност која је својим делом задужила светску цивилизацију, а не само своју отаџбину. Први задатак им је био да окупе његове савременике и сараднике (академик Никола Хајдин, академик Милева Првановић, академик Богољуб Станковић, професор Вељко Вујичић и др.), као и друге познаваоце његовог научног доприноса српској и светској науци (проф. Ђуро Радиновић из Института за метеорологију, проф. Александар Ђорђевић и др. Владо Милићевић са Рударско-геолошког факултета, др Зоран Кнежевић са Астрономске опсерваторије и др.) који су јавним наступима показали каквог великана је изродио српски народ.

*Академик Никола Хајдин
председник САНУ*

Доцент др Владо Милићевић

Предавање у Удружењу, др Зоран Кнежевић

Када су стекли довољно сазнања и самопоуздања обратили су се за подршку институцијама у којима је Миланковић својим радом оставио видан траг: Српској академији наука и уметности (члан Академије од 1920, у три мандата њен потпредседник), Универзитету у Београду (40 година професор на Универзитету), Српској православној цркви (рад на реформи Јулијанског календара) и Војсци Србије (пројектовао и изградио велики број објеката за потребе Министарства војске и Морнарице између два светска рата). Са њиховом безрезервном подршком (не материјалном већ моралном) и добро осмишљеним програмом одлучили су да оснују **Удружење Милутин Миланковић**.

2. ПРЕГЛЕД АКТИВНОСТИ УДРУЖЕЊА

3.1. Први дугорочни програм „Милутин Миланковић - Путник кроз васиону и векове“

Окупивши поштоваоце и познаваоце делатности којима се Миланковић бавио, Удружење је започело активности с циљем да се јавности представи његов лик и дело. За реализацију ових активности дефинисан је програм „Милутин Миланковић - Путник кроз васиону и векове“ за период 2007-2010. године којим су предвиђене активности на популаризацији и трајном обележавању лика и дела Милутина Миланковића израдом и приказивањем филмског материјала, издавањем и промоцијама популарних публикација, учешћем у обележавању значајних догађаја, празника, школских свечаности, учешћем у емисијама на радио и ТВ програмима, на изложбама и другим активностима.

Посебан подстицај за рад Удружења била је одлука Владе Републике Србије (на иницијативу Удружења) да, поводом 130 година од рођења, прогласи 2009. годину **Годином Милутина Миланковића** и формира Одбор за обележавање јубилеја са председником Српске академије наука и уметности Николом Хајдином на челу.

1. Година 2009. проглашава се годином Милутина Миланковића.
2. Ову одлуку објавити у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 број 644-1171/2009
У Београду, 26. фебруара 2009. године

Влада

Први потпредседник Владе –
заменик председника Владе,
Ивица Дачић, с.р.

507

На основу члана 33, ст. 2 и 3. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07 и 65/08),
Влада доноси

ОДЛУКУ

о образовању Одбора за обележавање јубилеја сто тридесет година од рођења Милутина Миланковића

1. образује се Одбор за обележавање јубилеја сто тридесет година од рођења Милутина Миланковића (у даљем тексту: Одбор).

2. У Одбор се именују:

1) за председника:

– академик Никола Хајдин, председник Српске академије наука и уметности;

2) за чланове:

– Божидар Ђелић, потпредседник Владе и министар за науку и технолошки развој;

– Жарко Обрадовић, министар просвете;

– Небојша Брадић, министар културе;

– Оливер Дулић, министар животне средине и просторног планирања.

3. За почасне чланове Одбора именују се:

– Борис Тадић, председник Републике – виковитељ свечаности обележавања јубилеја сто тридесет година од рођења Милутина Миланковића;

– Мирко Цветковић, председник Владе.

4. Одбор се образује ради координирања активности везаних за обележавање јубилеја сто тридесет година од рођења Милутина Миланковића.

5. Одбор може ангажовати различите стручне тимове ради реализације појединих фаза у обележавању јубилеја.

6. Стручну и административно-техничку потпору Одбору пружа Министарство за науку и технолошки развој.

7. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 број 02-1172/2009-1
У Београду, 5. марта 2009. године

Влада

Први потпредседник Владе –
заменик председника Владе,
Ивица Дачић, с.р.

Одлука о проглашењу Године Милутина Миланковића

Подстакнути овом одлуком у реализацију програмских активности Удружења укључиле су се научне и образовне институције, првенствено из геофизичких и техничких области (Математички факултет, Рударско-геолошки факултет, Грађевински факултет, Шумарски факултет, Астрономска опсерваторија, Републички хидрометеоролошки завод, Институт „Јарослав Черни“) и велики број научних радника и истакнутих стваралаца из области науке, културе и образовања.

За реализацију програма помоћ и подршка је затражена и добијена од друштвених и државних организација (Матица српска, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“. Архив Србије, Народна банка Србије, Војно филмски центар Застава филм, Удружење Крагујевчана и пријатеља Крагујевца у Београду), спонзора и донатора из система привредних комора (Привредна комора Србије, Привредна комора Војводине, Инжењерска комора), привредних организација (Енергопројект, Електропривреда Србије, ЈКП Београдски водовод и канализација, и др.).

Сусрет представника Матице Српске и Удружења Милутин Миланковић

У активностима Удружења, од посебног значаја било је успостављање сарадње и добијање подршке од Скупштине града Београда и Градске општине Стари Град. Резултати те сарадње су Булевар Милутина Миланковића, Парк Милутина Миланковића, одлука о изградњи спомен обележја Милутину Миланковићу и обезбеђивање одговарајућих просторија за смештај Удружења. Сарадња је остварена преко члана Удружења др Милете Радојевића, који је у то време био на функцији у градској администрацији.

Велики број јавних и друштвених радника и привредника су показали изузетно разумевање за напоре Удружења на племенитом задатку, афирмацији лика и дела Милутина Миланковића. Посебно треба истаћи: Његову светост патријарха Иринеја, проф. Бранка Ковачевића, ректора Београдског универзитета, Чедомир Попова, председника Матице Српске, др Стелу Филипи Матутиновић, директора Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“, Радована Јелашића, гувернера Народне банке Србије, генерала Бранка Кргу, начелника Генералштаба Војске Југославије, проф. Милана Димкића из Института „Јарослав Черни“, др Милету Радојевића, директора Управе за сарадњу с црквама и верским заједницама, проф. Драгослава Шумарца, председника Инжењерске коморе Србије, проф. Стојана Јефтића и инг. Анђелка Ковачевића, потпредседнике Привредне коморе Србије, Николу Стојшића, председника и Душана Вучичевића, секретара Привредне коморе Војводине, др Зорана Кнежевића, директора Астрономске опсерваторије Београд, др Милана Димитријевића са Астрономске опсерваторије Београд, Зорана Матовића, председника Удружења Крагујевчана и пријатеља Крагујевца у Београду и многе друге.

Патријарх Иринеј освештава просторије Удружења

Др Милета Радојевић

Предавање у Удружењу проф. Милан Димкић

Проф. Бранко Ковачевић

*Деца Општине Звездара
на представљању лика и дела
Милутина Миланковића*

*Изложба „Милутин Миланковић
као грађевинар“ НБС 2010. године*

Широм Србије, али и у другим крајевима где живе наши сународници, у организацији или уз учешће Удружења, одржан је велики број скупова, промоција филмова, књига и изложби о лику и делу Милутина Миланковића.

Изузетан значај ових манифестација је у томе што је, након њих, објављено низ прилога, репортажа, информација и других медијских садржаја, пре свега о Миланковићу и Удружењу, а потом и о филмовима и књигама и осталим активностима, чиме је оствариван један од основних циљева формирања Удружења - популаризација лика и дела Милутина Миланковића.

У оквиру овог пројекта Удружење је, поред осталих активности, ангажовањем својих чланова и уз помоћ донатора, урадило документарно-играни филм и публикацију **„Милутин Миланковић, путник кроз васиону и векове“** и изложбenu поставку **„Милутин Миланковић, живот и дело“**.

Филм **„Милутин Миланковић, путник кроз васиону и векове“** је прво филмовано дело о животу и раду Милутина Миланковића и његово премијерно приказивање у Београду, Новом Саду и Бања Луци је био изузетан медијски догађај са великим бројем посетилаца.

Поштујући препоруку донатора да се публикација и филм бесплатно поделе школама и библиотекама Удружење је успоставило трајну акцију **„Бесплатне књиге и филмови о Милутину Миланковићу у школама и библиотекама“** кроз коју је донирало Министарству просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије 3000 књига и филмова за поделу основним и средњим школама, 1000 Министарству просвете Републике Српске, 500 вишим школама и факултетима у Србији, 300 школама и удружењима у дијаспори.

Додела књига основцима и средњошколцима

Изложбеном поставком „**Милутин Миланковић, живот и дело**“ која је премијерно приказана 2010. године у изложбеном холу Народне банке, поред осталих места, отворена је нова зграда Академије наука и умјетности Републике Српске у Бања Луци. Отварајући изложбу академик Кузмановић је посебно нагласио да је Удружење, као пропагатор науке одабрало Академију као правог партнера за сарадњу „*јер је циљ Академије да заговара универзалне вриједности науке и умјетности у служби народног препорода. Академик Миланковић је својим радом и дјеловањем потврдио да наука припада читавом свијету, а научник свом народу. То је коначно схватио и српски народ који почиње да му се адекватно одужује, што потврђују и ове манифестације у Бања Луци*“.

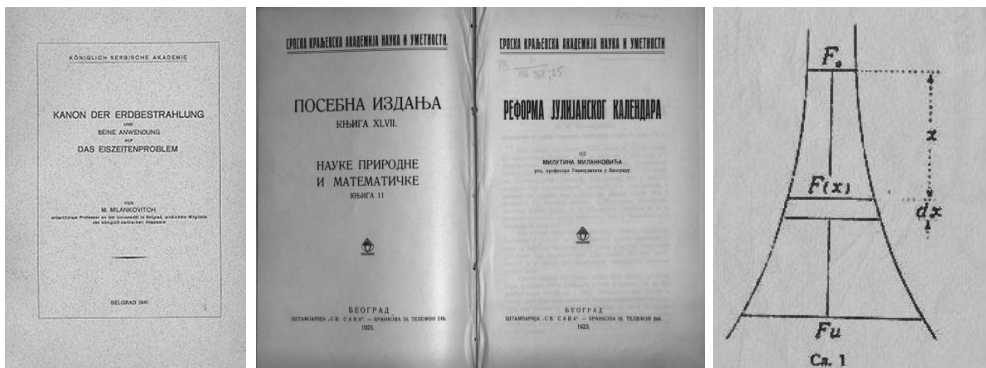
Изложба „Милутин Миланковић живот и дело“ у Академији наука и умјетности Републике Српске

Активностима у оквиру овог програма Удружење је знатно допринело да се у српском народу почне мењати мишљење о Миланковићу, а Удружењу је знатно порастао углед и поверење у јавности.

Реализацијом програма завршена је прва фаза активности којима је Удружење испунило свој основни задатак. Миланковић је враћен у крило српског народа.

3.2. Други дугорочни програм „Миланковић у свом и нашем времену“

И поред нових сазнања добијених реализацијом претходног програма, још увек је остало недоречено по чему је његов допринос науци тако велик, и зашто се, како време пролази, о њему све више говори? Његов научни рад у области климатских промена и мерења времена (календарског питања), али и визије у грађевинарству добијају на актуелности и траже одговоре на још много питања, што је захтевало детаљнију обраду и истраживање његовог живота и научног рада.

Миланковићев научни рад у области климатских промена, мерења времена (календарског питања), као и визије у грађевинарству

Ко је Милутин Миланковић? Како је од грађевинског инжењера постао научник у области небеске механике? Зашто је у свету дуго био оспораван, а у своме народу запостављен и скоро заборављен? Како се садашња дешавања у клими на Земљи уклапају у Миланковићеву теорију о климатским променама? Каква нас клима очекује у будућности? Зашто још увек у потпуности није прихваћена реформа Јулијанског календара? Има ли ограничења у висини грађевинских објеката? Ова и друга слична питања наметала су се као нови изазови на које треба наћи одговоре.

Пред Удружењем је био период пун нових изазова, али и нова прилика да се улога и дело Милутина Миланковића постави на место које му припада у светској и српској научној заједници.

Усвајањем новог закона о удружењима и пре-регистрацијом у научно-стручно удружење (2010. године), али и успесима и стеченим угледом Удружења, створени су знатно повољнији услови за будуће активности, и тек тада су се отварале могућности за масовнији и свестранији рад на

потпуној ревалоризацији целокупне научне активности Милутина Миланковића кроз нове програме и пројекте у свим областима у којима је дао значајан научни допринос.

Република Србија
Агенција за привредне регистре

5000039344392

Регистар удружења

Број БУ 12745/2010

Дана 10.12.2010. године
Београд

Агенција за привредне регистре, Регистратор који води Регистар удружења, на основу чланова 26. и 32. Закона о удружењима („Службени гласник РС“ бр. 51/09), поступајући по пријави за упис усклађивања у Регистар удружења друштвених организација, удружења грађана и њихових савеза уписаних у Регистар друштвених организација и удружења грађана и Регистар удружења, друштвених организација и политичких организација, који је поднет од стране **Удружење МИЛУТИН МИЛАНКОВИЋ**, преко:

Име и презиме: Славко Максимовић

доноси:

РЕШЕЊЕ

УПИСУЈЕ СЕ у Регистар удружења усклађивање удружења, са следећим подацима:

Облик организовања: Удружење

Назив: Удружење МИЛУТИН МИЛАНКОВИЋ

Назив у преводу на страни језик:

- Назив (енглески језик): Association Milutin Milanković

Седиште и адреса: Добрачина 16, Београд-Стари Град, Србија

Матични број удружења: 17677616

ПИБ: 104873072

Датум оснивања: 15.12.2006

Датум доношења Статута: 13.10.2010

Делатност удружења: 9412 - Делатности струковних удружења

Подаци о заступнику:

Име и презиме: Славко Максимовић

ЈМБГ: 1401940710020

Адреса: Суседградска 8а, Београд-Раковица, Србија

Решење о упису у Регистар удружења

Планирано је да Удружење своје будуће активности реализује кроз нови дугорочни пројекат „**Миланковић у свом и нашем времену**“ за период 2011-2018. Пројектом је предвиђен наставак активности на популаризацији и трајном обележавању лика и дела Милутина Миланковића. Међутим,

приоритетне активности биле су усмерене на: проучавање историјске и архивске грађе о Миланковићевом животу и оснивање **Музеја Милутин Миланковић**; реализацију научно-истраживачких програма и пројеката из области Миланковићеве теорије климатских промена, проблема мерења времена и развој календарског знања и грађевинарства; организовање научних и стручних конференција из области у којима је дао значајан научни допринос.

Очекивано је да у реализацији наведених активности, уз максималну подршку државних органа, учествују првенствено чланови Удружења, у сарадњи са еминентним научним радницима, научним, образовним и институцијама из културе, удружењима, институцијама и организацијама које покривају области делатности Миланковића, спонзорима и донаторима. Поред већ наведених институција у реализацији нових програма и пројеката остварена је сарадња с Министарством просвете и науке, Министарством културе, информисања и информационог друштва, Министарством заштите животне средине, Министарством правде, Управом за сарадњу с црквама и верским заједницама, локалним самоуправама (регионалним и општинским), Универзитетом у Новом Саду, Општином Инђија, Центром за промоцију науке, Институтом Влатаком, Институтом за биолошка истраживања “Синиша Станковић”, Агенцијом за заштиту животне средине, Агенцијом за европске интеграције и сарадњу са удружењима, Заводом за израду новчаница и кованог новца, Савезом грађевинских инжењера и техничара Србије и др.

Дани Милутина Миланковића у Старом Сланкамену 2016. године

Захваљујући Скупштини града Београда и општини Стари град, Удружењу су 2011. године обезбеђене просторије величине 200 квадратних метара у улици Маршала Бирјузова 53. Просторије су захваљујући донаторима опремљене савременим намештајем, неопходном аудио-визуелном и информатичком опремом, као и одговарајућим витринама за смештај, чување и приказивање ретких и вредних предмета и старих књига. Прилагођене су за организовање научно-стручних скупова, тематских изложби, промоције књига, пројекције филмова, одржавање популарних предавања, као и за пријем посета ученика, студената и заинтересованих

грађана капацитета до 60 посетилаца. Тиме су обезбеђени веома повољни услови за квалитетан рада Удружења.

Просторије Удружења Милутин Миланковић

Просторије су се налазиле у изузетно атрактивном делу града у непосредној близини Саборне цркве, Патријаршије, Конака књегине Љубице, САНУ, Београдског универзитета, Кнез Михаилове улице, што је омогућавало лак приступ, како заинтересованих лица која организовано долазе у посету, тако и пролазника.

3.2.1. Истраживање, обрада, категоризација и публикавање архивске заоставштине Милутина Миланковића

Радећи на реализацији претходног програма дошло се до сазнања да су многи значајни подаци из живота и рада Миланковића непознати, или су погрешно, случајно или намерно, представљени јавности. То је последица чињенице да се Миланковићева богата заоставштина још увек налази у архивама, музејима и библиотекама у местима у којима је живео и радио (Даљ, Осигек, Беч, Београд, Будимпешта), као и у другим местима, првенствено на територији Аустрије и Немачке (Грац, Хамбург, Фрајбург, Хале, Лајпциг, Минхен), да је необрађена и тешко доступна јавности.

Обзиром да његово научно дело све више добија на вредности и актуелности, постоји потреба да се његова баштина прикупи на једном месту, сачува и учини доступном, не само као културно или научно наслеђе

значајно за нашу заједницу, већ и за светску баштну. На тај начин биће омогућена промоција његовог научног дела и подизање опште информисаности домаће и међународне јавности о значају његовог доприноса светској науци и цивилизацији.

Архив Србије и Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“ препоручили су да, за те циљеве, Удружење Милутин Миланковић и Математички факултет Универзитета у Београду формирају дигиталну базу података архивског материјала у оквиру **Дигиталног легата Милутина Миланковића**. Због тога Удружење Милутин Миланковић од 2011. године, уз финансијску подршку Министарства културе и информисања и повремено других државних органа реализује дугорочни пројект **„Истраживање, обрада, категоризација и публиковање архивске заоставштине Милутина Миланковића“**. Укупно је реализовано 12 пројеката из ове области.

Миланковић је врло педантно и систематично неговао своју личну архиву у којој је чувао рукописе радова, преписку, породична и лична документа, документа о свом школовању, фотографије и сл. Највећи део ове заоставштине поклонио је Српској академији наука и уметности још за живота сам Миланковић, а преостали део, после његове смрти, поклонила је Академији супруга Христина. Међутим, богата архивска грађа о Миланковићу налази и у Архиву Србије, Архиву Матице Српске у Новом Саду, Архиву Српске православне цркве у Сремским Карловцима, Астрономској опсерваторији у Београду, Архиву Народне банке Србије, Железничком музеју у Београду, Архиву Команде Ратног ваздухопловства, Архиву водовода и канализације у Београду. Такође и у Државном архиву Осијека, Архиву Историјско-уметничког музеја у Бечу, Техничком музеју у Бечу, Уреду за патенте из Беча, Архиву Мађарске академије наука, Архиву Мађарског метеоролошког института, Архиву Патентног уреда у Будимпешти, у другим музејима и архивама, као и код приватних лица.

Из тих извора до сада су прикупљена бројна документа која се обрађују и дигитализују и сабран је значајан број музејских експоната. Прикупљено је и дигитализовано преко 1500 различитих докумената, али и других артефаката о животу и раду Милутина Миланковића (оригинали старих издања књига од којих највећи број спада у веома ретке и тешко доступне јавности, научна документа, личне ствари, фотографије, преписка са познатим светским научницима и др.). Ипак, то представља само мали део Миланковићеве баштине, која се процењује на неколико хиљада архивских докумената и музејских експоната, па је неопходно наставити са сталним прикупљањем нове грађе.

Архивски материјал

Лого виртуелне библиотеке

Користећи прикупљени и обрађени материјал, у просторијама Удружења успостављен је **Дигитални легат Милутин Миланковић** кога сачињавају: Документациони центар, Стална изложбена поставка „Милутин Миланковић – живот и дело“, Музејска поставка и Виртуелна (дигитална) библиотека.

Прикупљени архивски и музејски материјал Удружење користи за израду и издавање публикација, видео, промо и других материјала, за организовање научних и стручних скупова, тематских изложби и других активности. Међутим, основна намена прикупљеног материјала је била оснивање **Музеја Милутин Миланковић**.

3.2.2. Иницијативе за оснивање Музеја Милутин Миланковић

За разлику од других српских великана (Тесла, Пупин, Вук, Доситеј, Цвијић, Андрић и други) у Србији нема музеја, задужбине, сталне изложбене поставке, нити научно-истраживачког центра посвећеног Милутину Миланковићу.

Удружење Милутин Миланковић је у више наврата подносило предлог званичним државним органима (Министарству културе и информисања и Граду Београду – Секретаријату за културу) за оснивање музеја у структури државних институција. Иницијативу Удружења за оснивање музеја су подржали: Српска академија наука и уметности, Математички институт САНУ, Универзитет у Београду, Универзитет у Новом Саду, Српски архијерејски сабор Српске православне цркве, Министарство правде Републике Србије - Управа за сарадњу с црквама и верским заједницама, Министарство одбране Републике Србије, Народна банка Србије, Културни и научни центар „Милутин Миланковић“ Даљ, Градска управа града

Београда - Секретаријат за културу, Музеј Војводине Нови Сад, Педагошки музеј Београд, Железнички музеј Београд, Музеј ваздухопловства, Математички факултет, Физички факултет, Рударско-геолошки факултет Универзитета у Београду.

Удружење Милутин Миланковић
Маршала Бирјузова 53 (Поп Лукина 1Б) 11 000 БЕОГРАД
Тел. +381 11 328 69 87 и 328 69 83,
e-mail: milankovicm@gmail.com www.milutinmilankovic.rs

На основу Статута Удружења Милутин Миланковић од 18. 04. 2018. године, члана 20 и члана 32, Закона о култури (Сл. гласник РС бр.72/09, 13/16, 30/16-исправка, 6/20) члана 23, Закона о културним добрима (Сл. гласник бр. 71/94, 52/11-др закон, 99/11-др закон) члана 70, члана 71, члана 72, члана 73, члана 96 и члана 97, доносим

О Д Л У К У
О ОСНИВАЊУ МУЗЕЈА МИЛУТИН МИЛАНКОВИЋ
-Музеја у саставу Удружења Милутин Миланковић-

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Управни одбор Удружења Милутин Миланковић на Четвртој седници одржаној 19. октобра 2019. године донео је одлуку да се у саставу Удружења оснује Музеј Милутина Миланковића. Доношењу одлуке претходило је детаљно истраживање архивске и музејске грађе о животу и научном раду Милутина Миланковића која се, као необрађена грађа, још увек налази у музејима, архивима, библиотекама, установама и институцијама у местима где је Миланковић живио и радио.

Циљ оснивања Музеја је да се омогући да се заоставштина Милутина Миланковића прикупи и обједини, обради, систематизује, сачува и кроз рад на пројекту сталне поставке, учини доступном домаћој и иностраној јавности. На овај начин заоставштина Милутина Миланковића биће видљива и препозната као део културног и научног наслеђа Србије и света.

Оснивање Музеја подржале су институције из области културе, науке и образовања: Српска академија наука и уметности, Математички институт САНУ, Универзитет у Београду, Универзитет у Новом Саду, Српски архијерејски сабор Српске православне цркве, Министарство правде Републике Србије-Управа за сарадњу с црквама и верским заједницама, Министарство одбране Републике Србије, Народна банка Србије, Културни и научни центар „Милутин Миланковић“ Даљ, Градска управа града Београда - Секретаријат за културу, Музеј Војводине Нови Сад, Педагошки музеј Београд, Железнички музеј Београд, Математички факултет Београд-Универзитет у Београду, Физички факултет-Универзитет у Београду, Рударско-геолошки факултет-Универзитет у Београду.

У Београду, 28. Мај. 2020.

Председник Удружења Милутин Миланковић

мр Славко Максимовић

Одлука о оснивању Музеја Милутин Миланковић

Предлози Удружења о оснивању музеја нису реализовани, па је у консултацијама са стручним институцијама и експертима за ову делатност донесена одлука о оснивању музеја у саставу Удружења као привремено решење. У том циљу ангажовани су врхунски дизајнери и кустоси који су урадили идејно решење музејске поставке.

Нажалост, извршним решењем Агенције за реституцију Републике Србије, просторије које је користило Удружење враћене су у посед наследницима, тако да је Удружење морало да сакупљену архивску и музејску грађу, информатичку опрему, намештај и другу опрему исели са роком 01.10.2021. године, што је знатно усложнило рад Удружења и довело у питање његов опстанак.

Заштитни знак (лого) Музеја

3.2.3. Научни и стручни скупови и пројекти

Миланковићеве научне мисли највише су се осликавале у теорији о климатским променама, реформи календара и у грађевинарству, па су то биле области у којима је Удружење налазио пригодне теме за организовање научних и стручних скупова. У организацији Удружења или у сарадњи са другим научним институцијама (Институт „Јарослав Черни“ и Грађевински факултет) одржано је шест научних скупова:

- „Климатске промене и њихов утицај на водне ресурсе и комуналну инфраструктуру;
- „Клима у прошлости: Поука за будућност. Регионални аспекти климатских промена“;
- „Календарско знање и допринос Милутина Миланковића“
- „Српски народ и календарско питање“;
- „Грађевинско наслеђе Милутина Миланковића;
- Међународна конференција: ”Живот и дело Милутина Миланковића: прошлост, садашњост, будућност”.

Сем тога, реализована су и три пројекта из области климатских промена:

- „Јачање свести и стручног нивоа планских служби локалних заједница ради смањивања негативних утицаја климатских промена“;

- „Повећање нивоа знања о дугорочним ефектима климатских промена као последица природних варијабилности и антропогених утицаја – превентивне и мере прилагођавања на измењене климатске услове“;
- „Даљи правци истраживања у наредних 100 година и мере које треба да се предузимају како би се предупредиле негативне последице промене климе“.

Семинар у Крупњу: Смањивање негативних последица климатских промена

Наведени пројекти су реализовани у циљу разраде метода и поступака за предузимање превентивних и заштитних мера за спречавање негативних последица климатских промена на друштвене и привредне системе и јачање њихове отпорности и способности опоравка од тих утицаја, као и на подизање јавне свести да се негативне последице могу знатно умањити ако се промене на време идентификују и благовремено предузму превентивне и заштитне мере.

3.2.4. Дани Милутина Миланковића

У оквиру Дигиталног легата Милутин Миланковић у просторијама Удружења, успостављена је и за јавност отворена **Стална изложбена поставка „Милутин Миланковић – живот и дело“**. На основу 300 аутентичних докумената, на преко 50 паноа у изложби је приказана животна прича Милутина Миланковића од родног Даља, школовања у Осиеку и Бечу, грађевинске активности у Бечу, Србији и Југославији, научног и професорског рада на Универзитету и Српској академији наука и уметности до богате преписке с познатим светским научницима тога доба. Као стална изложбена поставка изложена је још у Основној школи „Милутин Миланковић“ у Раброву и у Српској кући у Подгорици.

Ова изложбена поставка, обogaћена другим садржајима из делатности Удружења (промоцијом књига и видео материјала, пригодним предавањима, трибинама, такмичењем у знању, додела награда најбољим ученицима), се у оквиру манифестације **Дани Милутина Миланковића** организује у градовима Србије, Републике Српске и Црне Горе и другим крајевима где живе или раде наши сународници (Беч, Париз, Сиднеј, Камбера, Кјото, Скопље). До сада је одржано преко 100 оваквих манифестација и у већини места је представљала посебан, и увек добро посећен културни догађај. Процењује се да је овим догађајима присуствовало неколико десетина хиљада посетилаца, од чега највећи број ученика средњих и основних школа.

3.2.5. Издавачка и видео продукција

Програмска оријентација Удружења од оснивања је била усмерена на издавање популарних и стручних публикација, израду и приказивање филмског материјала, њихову промоцију и дистрибуцију најширој јавности у циљу популаризације лика и дела Милутина Миланковића. Захваљујући подршци спонзора и донатора Удружење је самостално издало 12 публикација, књига или монографија. Снимило је 7 дугометражних и краткометражних играно-документарних филмова различитих дужина трајања и намене.

Део издавачке и видео продукције

Филмови и публикације су изузетно добро прихваћени, што се посебно манифестовало приликом промоција у Ректорату Београдског универзитета, Академији наука и умјетности Републике Српске, Народном позоришту у Београду, Етнографском музеју у Београду, Крпти Храма Светог Саве, Мастер центру у Новом Саду, Универзитету у Новом Саду, Кући Ђуре Јакшић у Скадарлији и на другим местима. Највећи број публикација и филмова је бесплатно подељен основним и средњим школама, факултетима и установама културе у Србији и Републици Српској, као и у дијаспори.

Крипта Храма Светог Саве: Патријарх Иринеј на промоцији књиге „Срби и календарско питање“

3.2.6 Трајно обележавање лика и дела Милутина Миланковића

Удружење је посебну пажњу посветило иницирању државних и других институција за предузимање мера на трајном обележавању лика и дела Милутина Миланковића (изградња споменика, биста и плоча, отварање музеја, задужбине или фондације, додела назива научним и просветним институцијама улицама, трговима, издавање новчаница и пригодних марака са ликом Милутина Миланковића.

У Србији и Републици Српској пет образовних и једна научна институција, 47 булевар и улица носе име Милутина Миланковића. Преко 30 институција носе његово име или су у њима постављена спомен-обележја (споменици, бисте, плоче). Посебан куриозитет је постављање мурала са Миланковићевим ликом на зградама или фреске у требињској цркви.

На предлог Удружења, Скупштина града Београда је преименовала Трећи булевар на Новом Београду у Булевар Милутина Миланковића, Парк Стара Звездара у Парк Милутина Миланковића и донела одлуку о подизању Спомен обележја Милутину Миланковићу у Парку Милутин Миланковић.

Удружење је покренуло иницијативу и спровело комплетну процедуру за подизање Спомен-обележја Милутину Миланковићу, иницирало издавање новчанице од 2.000 динара с ликом Милутина Миланковића.

Споменик Милутину Миланковићу, дар чланова Удружења српском народу, постављен у непосредном окружењу споменика Војду Карађорђу, подсећа српски народ да је српска држава, сем мача и сабље Карађорђа и Милоша, стварана и просвећеношћу, знањем и науком Миланковића и других великана српског народа. Бронзана статуа чврст је доказ да великан српске науке и његово капитално дело више никада неће бити запостављено и заборављено.

*Отварање споменика Милутина Миланковића у
Парку Милутин Миланковић*

*Промоција новчанице од 2000 динара са ликом Милутина Миланковића
у Заводу за издавање новчаница*

Поводом проглашења 2009. године Годином Милутина Миланковића ПТТ Србије је издао пригодну коверту, а Народна банка комплет кованих новчаница са ликом Миланковића.

3.2.7. Промотивне активности у просторијама Удружења

У просторијама Удружења успостављен је, и отворен за јавност, **Дигитални легат Милутин Миланковић**, кога чине документациони центар, стална изложбена и мала музејска поставка „Милутин Миланковић - живот и дело“ и виртуелна (дигитална) библиотека са 130 наслова Милутина Миланковића (књига, уџбеника, научних радова и других издања). **Изложбу су посетиле хиљаде ђака, студената и грађана из бројних градова Србије, Црне Горе и Републике Српске.**

Дискусија у оквиру „Отворене среде“

Ученици из Беча у Удружењу

У оквиру „Отворене трибине“ организовано је преко 70 сусрета поштовалаца лика и дела Милутина Миланковића са еминентним предавачима са актуелним темама из области којима се Миланковић бавио - геофизичке науке и грађевинарство, али и на друге сличне теме од општег значаја.

*Предавање у Удружењу
проф. др Слободан Симоновић
Универзитет Western Ontario,
London, Kanada*

*Предавање у Удружењу
проф. Др Драган Миловановић
Рударско – геолошки факултет
Београд*

*Предавање у Удружењу
др Милан С. Димитријевић,
астроном и физичар*

*Предавање у Удружењу
асистент на Катедри за астрономију
Математички факултет, Београд*

Клуб младих талената Удружења Милутин Миланковић се бави подршком младим и талентованим људима да кроз разне активности, као што су предавања, радионице, посете научним институцијама и универзитетима, учешћем на научним такмичењима и скуповима, подстакне интересовање за науку и технику, као и да им омогући да стекну нова знања и вештине, У оквиру клуба реализовани су пројекти: Школа астрономије, Израда фонта Милутин Миланковић, Циклус предавања из физике, астрономије, климатологије. Клуб је изнедрио неколико добитника највиших признања у оквиру међународних такмичења из астрономије и астрофизике.

Поред тога чланови клуба су се дружили, дискутовали и о животним темама, слушали музику и на тај начин стасали генерацијски.

Представљање чланова Клуба младих талената Удружења

Велико интересовање за Васиону: семинар из астрономије

Дечји клуб „Милутин Миланковић окупља младе од шест до 12 година. Чланови Дечјег клуба били су усредсређени на активности које су за њих биле привлачне и на један прилагодљив начин отворала су им врата занимљиве науке, а онда и надаље. Свакако узор им је био Милутин Миланковић, а посено је за децу занимљиво Милутиново детињство. За њих је организован посебан пројект „Српски великани пишу ћирилицом“ у коме им је узор био Милутин Миланковић.

Дечји клуб Удружења: вештином до знања и школа калиграфије

3.3. Трећи дугорочни програм „Миланковићев повратак у будућност“

Удружење је поносно на резултате остварене у претходном периоду. С пуним правом период 2007-2018. се може сматрати „златним добом“ Удружења, иако је стално био присутан проблем нерешеног статусног решења, боље рећи питање обезбеђења основних услова за нормалан рад (просторије и финансирање основних делатности). Рад у Удружењу, осим стваралачке и патриотске мисије, обиловао је бројним сусретима и контактима са великим бројем људи. Кроз активности Удружења прошло је десетине хиљада људи, неки као поштоваоци лика и дела Миланковића, други пружајући помоћ и подршку, док су неки од њих уложили себе и без

чијег ангажовања не би било могуће постићи све што је постигнуто. А постигнуто је много.

У новом планском периоду пред Удружењем су били нови изазови. Уз већ уобичајене активности Удружења, посебно када су у питању активности на прикупљању и обради музејске и архивске грађе и успостављању музејске поставке, требало је обележити неколико значајних јубилеја из богатог научног опуса Миланковића: Сто четрдесет година од рођења и Сто десет година од доласка на Београдски универзитет (2019): Сто година од објављивања књиге Милутина Миланковића: „Математичка теорија топлотних појава изазваних Сунчевим зрачењем“ у којој је изложио основе о астрономском утицају Сунчеве енергије и њихове везе са променама климе на планети Земљи (2020), Сто година од усвајања реформисаног Јулијанског календара (2023) и Сто година од објављивања Астрономске теорије о климатским променама (2024). Планирано је да се наведене активности реализују кроз нови дугорочни програм „Миланковићев повратак у будућност“ у периоду 2019-2024. година.

Програмом је, поред осталих активности, предвиђено оснивање Музеја Милутин Миланковић, организовање једне репрезентативне изложбе о животу и делу Милутина Миланковића, организовање међународне конференције „Живот и дело Милутина Миланковића - прошлост, садашњост, будућност“, и успостављање „Научно-истраживачког центра Милутин Миланковић“ у Старом Сланкамену.

Делегација Удружења са Његовим преосвештенством владиком Андрејем на изложби у Бечу

Намера је да се у реализацију програмских активности укључе и државне, научне, школске и друге институције у Србији и Републици Српској, које су директно или индиректно повезане са делатностима којима се бавио Миланковић. Како је Миланковић својим научним, инжењерским и књижевним радом оставио дубок траг у суседним земљама у којима живе наши сународници, и српски народ у дијаспори има своје незаобилазно

место у реализацији програмских активности. Стога је предвиђено да се могу реализовати неке од наведених активности самостално или у сарадњи са Удружењем.

Почетак реализације био је веома успешан и атрактиван. Удружење је са посебним програмом и изложбом учествовало у организованим свечаностима поводом обележавања јубилеја 800 година аутокефалности Српске православне цркве, као и програма Светосавских манифестација Срба у Бечу.

На позив Управе за развој и унапређење образовања на језицима припадника заједница при Влади Северне Македоније организована је манифестација Дани Милутина Миланковића у Скопљу са изложбом, приказивањем филма и предавањем о животу и научном раду Милутина Миланковића. Под покровитељством Министарства културе и информисања, у организацији Народне банке Србије и Удружења организована је изложба „Миланковићева временска капија“. У организацији Удружења, Архитектонског и Грађевинског факултета организована је међународна конференција „Живот и дело Милутина Миланковића - прошлост, садашњост, будућност“ са 21 радом из свих делатности којима се бавио Миланковић.

*Изложба „Миланковићева временска капија“,
Народна банка Србије 2019. година*

На захтев Министарства културе и информисања урађен је и титлован на енглески, шпански и кинески, филм **Милутин Миланковић, господар времена и простора**. Филм ће, у циљу промоције културе и уметности Републике Србије, бити приказиван преко дипломатско-конзуларних представништва Републике Србије у иностранству, односно преко дигиталне платформе Министарства културе и информисања - Портала за размену дигиталних међународних пројеката у области културе.

Нажалост, услови за рад Удружења су се битно променили. Поред стално присутног проблема нерешеног система финансирања појавила се епидемија „Ковид 19“ са пратећим заштитним мерама (забрана окупљања и др.) и на крају иселење из просторија. Због тога је одлучено да се реализација планираних активности прилагоди новим условима за рад, а од неких, већ припремљених активности се и одустало. У таквим условима рада знатно се смањио број активних чланова, тако да се рад Удружења свео на неколико, како рече академик Месингер, „хероја“.

Међутим ти хероји нису уморни. Јуначки су одрадили, и то веома успешно, најзначајнију активност Удружења - Обележавање јубилеја Сто година од објављивања књиге Милутина Миланковића: „Математичка теорија топлотних појава изазваних Сунчевим зрачењем“ (Париз 1920). Обележавање јубилеја су организовали Удружење Милутин Миланковић и француски универзитет ENPC Paris Tech. На научно-стручном скупу представљена су 24 рада позваних експерата из 11 земаља, међу којима су водећи светски експерти за климатске промене и познаваоци и следбеници дела Милутина Миланковића.

André Berger
Royal Academy of Belgium Brussels, Belgium
Миланковић, отац палеоклиматског моделовања

Daniel Schertzer
ENPC, Paris Tech,
France

Ioulia Tchiguirinskaia
Paris, ENPC, Paris Tech, Paris,
France

Скалирање и мултифрактално понашање климатских записа

Denis Dider Rousseau
CNRS Paris

Да ли су нагле климатске промене повезане са астрономско теоријом

Michael Ghil
UCLA, Los Angeles, USA, Ecole Normale Supérieure, Paris, France
Варијације орбиталне инсолације, унутрашња климатска варијабилност и јединствени оквир за разумевање кварталних глацијација

Jörn Thiede
Academy of Sciences, Humanities, and Literature, Mainz, Germany
Владимир Кепен, Алфред Вегенер и Милутин Миланковић: њихов утицај на савремена палеоклиматска истраживања и оживљавање хипотезе о Миланковићу

Hans Peter Nachtnebel
University of Natural Resources and Life Sciences, Vienna, Austria
**Климатске промене и водни ресурси: исход космичких циклуса,
тектонских шокова и индустријског развоја**

Didier Paillard
The Laboratory of Climate and Environmental Sciences (LSCE)
in Gif-sur- Yvette
Клима и астрономија: старе и нове идеје

Дејан Радивојевић
Рударско-геолошки факултет Универзитет у Београду, Србија
**Шта геолози мисле о климатским променама - време је
релативно**

Драгољуб Антић
Петровска академија науке и уметности (ПАНИ) Санкт Петербург
**Миланковићева теорија као основа за објашњење природних
аспеката развоја цивилизације**

Јелена Луковић
Географски факултет Универзитета у Београду
Предвиђене дужине писта услед глобалног загревања

Hervé Le Treut
French Academy of Sciences, The Pierre-Simon-Laplace Institute
Истраживање климе – садашње стање

Зоран Стевановић
Рударско-геолошки факултет Универзитет у Београду, Србија
Утицај климатских промена на ресурсе подземних вода

Ратко Ристић
Шумарски факултет Универзитет у Београду, Србија
Утицај климатских промена на шуме

Јасна Плавшић Јасна
Грађевински факултет Универзитет у Београду
**Србија Предности зелене инфраструктуре за ублажавање поплава
отпорних на климу у руралном сливу**

Attila Kovács
University of Miskolc, Miskolc, Hungary
Физички модели издашности извора

Владимир Пешић
Универзитет Подгорица
Црна Гора

Ана Севић
Универзитет Ниш
Србија

Реке са прекидима - модел за проучавање климатских промена и њихов утицај на биодиверзитет.

Федор Месингер
Српска академија наука и уметности, Београд, Србија
Нумеричко моделирање, од времена до климе: Напредак је постигнут, а неки од разлога обећавају даљи напредак

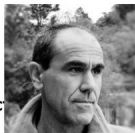
Gordon McBea
Western University, London, Ontario
Разумевање историје климе за пројектовање будућих климатских

Слободан Симоновић
Универзитет Западног Онтарија, Лондон, Канада
Улога климе у глобалним променама - од Миланковићевог времена до краја 21. века

Предраг Спасојевић
Advanced Technical Solutions, South Africa
Увод у космичке енергије и конверзије сила

Bogdan P. Onac
University of South Florida , Babes-Bolyai University
Миланковићеви циклуси и раст нивоа мора западном Медитерану: пећинских система.

Чедо Максимовић
Imperial College London

Ана Мијић
Imperial College London

Стратегије развоја урбаних вода као део интегрисаних плавозелених решења (БГС) у неизвесностима климатских промена

Стела Филипи Матуновић
Бивши директор Универзитетске библиотеке „Светорзар Марковић“ Београд, Србија
Опус Милутина Миланковића као тема наукометријског истраживања

Владо Милићевић
Компанија 3VM Geo Ltd. „Фонд др Миличевић“, Калгари
Преглед најважнијих налаза америчких научника и њихових закључака у вези са Миланковићевом теоријом осунчаности

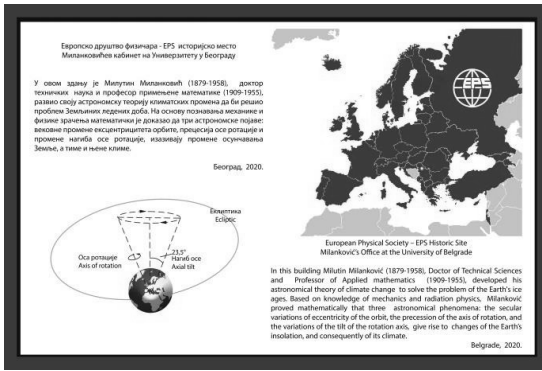
На научно-стручном скупу представљена су 24 рада позваних експерата из 11 земаља, међу којима су водећи светски експерти за климатске промене и познаваоци и следбеници дела Милутина Миланковића.

У оквиру обележавања овог јубилеја, осим исказаног Миланковићевог доприноса светској науци и цивилизацији, реализовано је неколико значајних програма на трајном обележавању лика и дела Милутина Миланковића:

- На згради Ректората Универзитета у Београду постављена је спомен плоча поводом одлуке Европског удружења физичара да се Универзитет у Београду, као место Миланковићевих истраживања климе, прогласи за историјско место (EPS Historical Site) од значаја за развој физичких наука;
- Урађен је Репринт Миланковићеве књиге објављене у Паризу 1920. године;

- Објављен је зборник радова са Симпозијума;
- Објављена је српско-енглеска публикација „Милутин Миланковић и његово дело из наукометријске перспективе“ др Стеле Филипи-Матутиновић;
- Израђен је документарни филм „Рађење теорије климатских промена“.

Овај пројекат је успешно реализован захваљујући изузетним напорима неколико чланова и пријатеља Удружења и изузетном ангажовању сарадника универзитета ENPC Paris Tech.

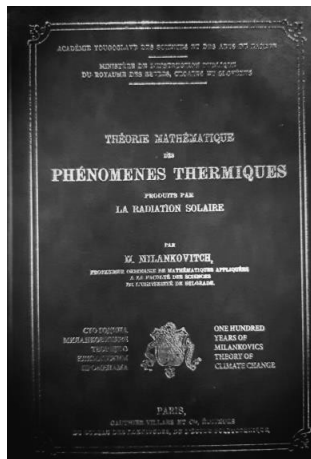

*Спомен плоча о проглашењу
Универзитета у Београду за
историјско место (EPS Historic Site)
од значаја за развој физичких наука*

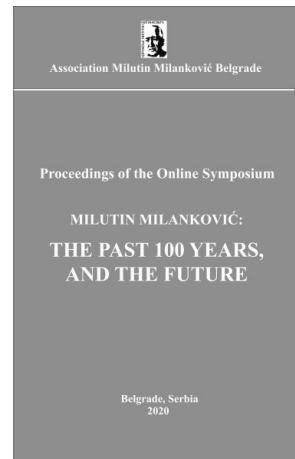
*Ректорка Ивана Поповић и
председник Удружења Славко
Максимовић откривају спомен
плочу*

Оригинал књиге

Репринт књиге

Зборник радова

*Филм „Рађање теорије
Миланковићевих климатских промена“*

Daniel Schertzer

Ecole des Ponts Paris Tech

Међутим, иселјење из просторија Удружења деловало је веома депримирајуће на чланове Удружења, волонтере који су били носиоци реализације свих активности. Доведена је у питање реализација започетих програма и пројеката, посебно када су у питању активности на прикупљању и обради музејске и архивске грађе, успостављању музејске поставке, организовање тематских изложби, предавања и других активности.

Али кад је разум савладао емоције сетили су се речи великог Миланковића „да пут ка успеху води преко џомби и трња“. Захваљујући хитној интервенцији градских органа обезбеђене су условне просторије за смештај драгоцене музејске и архивске грађе, рачунарске и информатичке опреме, намештаја и осталих вредних ствари (књиге, видео материјал, уметничке слике и остало), уз чврсто обећање да ће Удружењу бити обезбеђене одговарајуће просторије за стални смештај.

Охрабрено овом подршком Удружење се обратило научним и образовним институцијама и истакнутим појединцима који помажу и подржавају рад Удружења да својим идејама, сугестијама и личним ангажовањем помогну и подрже напоре Удружења да превазиђе ову изузетно тешку ситуацију. Последњем сусрету у просторијама Удружења присуствовали су представници Инжењерске академије Србије, Центра за промоцију науке,

Грађевинског, Математичког, Рударско-геолошког и Шумарског факултета, Института за водопривреду „Јарослав Черни“, Института за биолошка истраживања „Синиша Станковић“ и Института високих технологија Влатаком, као и академик Федор Месингер, проф. др Чедо Максимовић са Империјал колеџа из Лондона и проф. др Зоран Стевановић са Рударско-геолошког факултета.

Академик Федор Месингер

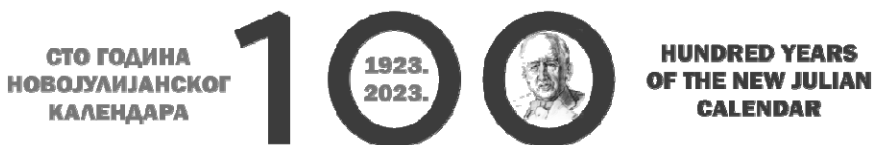

*Проф. др Чедо Максимовић
Империјал колеџ из Лондона*

*Проф. др Зоран Стевановић
Рударско-геолошки факултет Универзите Београд*

Учесници скупа, као колективни или индивидуални чланови Удружења, су били јединствени да се морају преузети све мере да Удружење, уз њихову максималну подршку, настави са радом. За досадашњу помоћ и подршку Удружење им се одужило захвалницама и пригодним поклоном - репрезентативним издањима Удружења.

Заштитни знак (лого) Међународне конференције „Сто година Новојулијанског календара“

Захваљујући њиховој подршци и братском Удружењу Крагујевчана и пријатеља Крагујевца у Београду (омогућили су да Удружење привремено користи део њихових просторија) Удружење Милутин Миланковић се поново враћа у нормалније услове функционисања. То се посебно односи на активности око обележавања јубилеја **100 година од усвајања реформисаног Јулијанског календара**. У оквиру обележавања овог јубилеја организовале се Међународна конференција **Сто година новојулијанског календара Милутина Миланковића**, под покровитељством Министарства просвете и изложба **Милутин Миланковић - 100 година од реформе јулијанског календара**, под покровитељством Министарства културе.

3. ЗАКЉУЧАК

Од формирања Удружења Милутин Миланковић протекло је петнаест година.

Квалитетом и обимом реализованих активности, првенствено волонтерском радом чланова и пријатеља Удружења, Удружење је значајно допринело да се српски народ бар делимично одужи свом великану, и да се улога и дело Миланковића постави на место које му припада у светској и српској науци. За те активности Удружење је завредило значајна друштвена признања: Светосавску награду коју додељује Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Културни образац којег додељује Министарство културе и информисања, Златни беоцуг, којег додељује Културно просветна заједница Београда, Признање „Капетан Миша Анастасијевић“ и Медаљу Михајло Пупин, као и преко тридесет осталих признања, захвалница, награда, благодарја и осталих писаних доказа поштовања и угледа које Удружење има.

Са доделе признања Светосавске награде, Министарства културе и информисања, Удружењу Милутин Миланковић

Удружење је завредило бројна признања, али је, поштујући и у знак захвалности појединцима и институцијама, додељивало своја признања – захвалнице, повеље и златне повеље. Признања Удружења добило је 25 институција и 31 истакнути и заслужни појединац.

ASSOCIATION MILUTIN MILANKOVIĆ, FIFTEEN YEARS LATER

The Association Milutin Milanković is a scientific professional association, founded with the aim of popularizing the personality of Milutin Milanković and valorization of his scientific work. The principal activities of the Association are the collection, processing and presentation of archival and museum materials on the life and scientific work of Milutin Milanković. Here are reviewed the first 15 years of work of the Association.

Key words: Association Milutin Milanković, Milutin Milanković, popularization of science